

НСОРБ
ул. "Алабин" 16-20

Изм. №

М-282(2)/06.03.062

ДО

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТ А Н О В И Щ Е

от

Националното сдружение на общините
в Република България

по конституционно дело № 1
по описа за 2006 година

К.С.К.Д. 1/2006
Дисциплинарно дело
седмич
07.03.2006

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА
КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,**

С определение на Конституционния съд на Република България от 16 февруари 2006 година Националното сдружение на общините в Република България е конституирано, като заинтересована страна по конституционно дело № 1 за 2006 година. Делото е образувано по искане на тричленен състав на Върховния административен съд /ВАС/ на Република България- Второ отделение, с което се иска установяване на противоконституционност на член 127, алинея 9, изречение второ от Закона за устройство на територията/ ЗУТ/.

С оспорената разпоредба законодателят е регламентирал, че заповедта на министъра на регионалното развитие и благоустройството, с която се одобряват общите устройствени планове за селищни образувания с национално значение, е окончателна и не подлежи на обжалване.

В своето искане ВАС – Второ отделение, твърди, че разпоредбата на изречение второ на алинея девета от член 127 на ЗУТ нарушава Конституцията на Република България. За да докаже твърдението си ВАС изтъква следните аргументи : "...необжалваемостта на плановете пряко ограничава конституционно установеното право на защита на собствеността, въпреки че възможност за подобно ограничение със закон Конституцията не предвижда..."; "Не може да бъде открит легитимен интерес, който да налага изключването на общите устройствени планове от съдебен контрол, още по-малко такъв, който да е съпоставим с фундаменталното значение на последния".

НСОРБ счита, че искането на ВАС е неоснователно и че с разпоредбата на член 127, алинея 9- изречение второ не се нарушава Конституцията на Република България, респективно - неприкосновеността на частната собственост/ чл.17, алинеи 1 и 3/, съответно-правото на гражданите да обжалват всички административни актове, които ги засягат / чл.120, алинея 2/.

Според нас искането е неоснователно, тъй като не са отчетени характера и същността на общите устройствени планове и тяхното основно предназначение – да служат за цялостна основа за устройството на територията на общините, на части от тях, или на отделни

населени места с техните земища. При изработването на общите устройствени планове определящи са общите общественно – икономически и устройствени дадености и потребността да се осигури устойчиво развитие на дадената територия, гарантиращо благоприятни условия за живеене, труд и отдых на населението. Чрез предвижданията на общите устройствени планове се защитава обществения интерес и се създават благоприятни условия за устойчиво развитие на територията, като цяло, без да се определят изискванията за предназначението и начина на устройство на отделните поземлени имоти

Общият устройствен план обслужва обществения интерес. Този извод се потвърждава в най-голяма степен от член 134, алинея 1 от ЗУТ, предвиждаща, че влезли в сила общи устройствени планове могат да се изменят, само когато настъпят съществени промени в общественно-икономическите и устройствените условия, при наличието на които е бил съставен планът, или когато възникнат нови държавни, или общински нужди за обекти – собственост на държавата, на общините, или на експлоатационните дружества.

Съгласно член 104, алинея 3 от ЗУТ общите устройствени планове нямат пряко приложение за разрешаване на строителство, защото с тях не се урегулират поземлени имоти. Следователно – с тези планове не се засягат пряко и непосредствено правата и законните интереси на собствениците на поземлени имоти.

Общият устройствен план няма пряко приложение при инвестиционното проектиране и строителството, но законодателят е отчетел, че този план има обществено предназначение и че той трябва да гарантира и създава такива условия за развитие на територията, които да са в интерес на местната общност. В член 127, алинея 1 от ЗУТ е създадено задължение за компетентните органи по изработването на общите устройствени планове да провеждат широко обществено обсъждане преди внасянето на тези планове в експертните съвети по устройството на територията. Чрез това обсъждане общността и заинтересованите граждани могат да посочат възражения по общия устройствен план, преди неговото одобряване.

Изхождайки от правната същност и съдържанието на общия устройствен план, законодателят е определил и правната същност на заповедта на министъра на регионалното развитие и благоустройството, с която се одобрява общият устройствен план на селищно образувание с национално значение - тази заповед е общ административен акт и в този смисъл не въздейства пряко върху правата на собствениците на поземлените имоти в обхвата на плана. Вярно е, че предвижданията на общия устройствен план са задължителни при изготвянето на подробните устройствени планове, но само по отношение на общата структура и преобладаващото предназначение на територията, видът и предназначението на техническата инфраструктура и опазването на околната среда и обектите на културно-историческото наследство.

При така очертана правна характеристика на заповедта на министъра на регионалното развитие и благоустройството за одобряване на общия устройствен план на селищно образувание с национално предназначение, разпоредбата на чл.127, алинея 9, изречение второ от ЗУТ е обоснована и съответстваща на основния закон. Принципът е проведен и в член 127, алинея 7 от ЗУТ, съгласно който общият устройствен план на София се приема със Закон за одобрение и приложение на общия устройствен план на София – т.е. и в този случай законодателят не е допуснал обжалване пред съда.

Твърдението на Върховния административен съд – тричленен състав, Второ отделение, че “не може да бъде открит легитимен интерес, който да налага изключването на общите устройствени планове от съдебен контрол” е необосновано и не може да бъде споделено.

Общите устройствени планове не засягат пряко частната собственост. Чрез предвижданията в тях законодателят е създал ред и условия за развитие на територията, съответстващо на обективните условия и общественно- икономическите предпоставки, в съответствие с обществения интерес.

С подробните устройствени планове се определят регулацията и застрояването на конкретните поземлени имоти. В ЗУТ е осигурено правото на защита на собствеността,

установено с основния закон- Конституцията.Съгласно член 215 от ЗУТ собствениците на поземлени имоти, могат да обжалват актовете за одобряване на подробните устройствени планове.

Законодателят е предвидил, че заповедта на министъра на регионалното развитие и благоустройството, с която се одобрява общият устройствен план на селищните образувания с национално значение не подлежи на обжалване, за да се осигури общественият интерес от такова устройство на територията, което гарантира благоприятни условия за живот, труд и отдих.Същевременно, частните интереси на собствениците на поземлените имоти са защитени, защото законът осигурява правото им да обжалват актовете за одобряване на подробните устройствени планове, чрез които планове именно се регулират конкретните имоти.

При приемането на член 127, алинея 9, изречение второ, законодателят е действал в границите на допуснатото от Конституцията правомощие /член 120, алинея 2/, даващо възможност да бъде изключено със закон правото за обжалване на актовете на административните органи. Необжалваемостта на заповедта на министъра на регионалното развитие и благоустройството, с която се одобрява общият устройствен план на селищни образувания с национално значение, е наложена от необходимостта за защита на обществения интерес. В този смисъл Конституционният съд на Република България има трайна практика : Решение № 13 от 22 юли 1993 г. на КС на РБ по к.дело № 13 от 1993 г. ДВ брой 65 от 1993 г.; Решение № 7 от 19 юли 1995 г. по к. дело № 9 от 1995 г. ДВ брой 59 от 1995 г.; Решение № 21 от 26 октомври 1995 г. по к. дело 1995 г. ДВ брой 99 от 1995 г.; Решение № 5 от 18 февруари 1997 г. по к. дело 25 от 1996 г. ДВ брой 20 от 1997 г. ; Решение № 18 от 14 ноември 1997 г. по к. дело № 12 от 1997 г. ДВ брой 110 от 1997 г.; Решение № 11 от 30 април 1998 г. по к.дело № 10 от 1998 г. ДВ брой 52 от 1998 г.; Решение № 22 от 24 септември 1998 г. по к.дело № 18 от 1998 г., ДВ брой 112 от 1998 г. ; Решение № 4 от 1 април 1999 г. по к.дело 31 от 1998 г. ; Решение № 4 от 23 февруари 2001 г. по к.д. № 15 от 2000 г.; Решение № 5 от 18 април 2003 г. по к.дело № 5 от 2003 г.; Решение № 11 от 1 юли 2003 г. по к. дело № 9 от 2003 г. и други .

С оглед на изнесените доводи и аргументи изразяваме **становище**, че разпоредбата на член 127, алинея 9, изречение второ от ЗУТ не противоречи на Конституцията на Република България / член 17, алинеи 1 и 3 и член 120, алинея 2/. Като е изключил възможността за съдебен контрол на заповедта на министъра на регионалното развитие и благоустройството, с която се одобряват общите устройствени планове на селищни образувания от национално значение, законодателят е осъществил своето конституционно задължение да създаде условия за устойчиво развитие на територията, в интерес на гражданите на Република България.

Искането на Върховния административен съд е неоснователно и следва да бъде отхвърлено.

**ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
НА НСОРБ:**

Гинка Чавдарова
ГИНКА ЧАВДАРОВА
